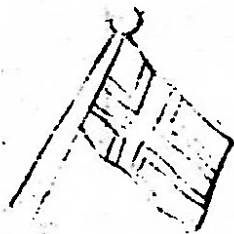

Vestfronten. De allierte for
offensiv dagnet run
kontinentet

Northorn 210

FRITT

LAND

Nr. 20 - 1. Arg.

Onsdag 26. april 1944

FIRE ÅRS TILPASNING

Hadde noen for fire år siden, før tyskerne trampet innover landet vårt, fortalt oss at vi skulle leve under forhold som vi gjør i dag, ville ingen av oss trodd det var mulig. Bare dagens matseddel ville dengang fått oss til å ryste på hodet.

Den vår tilpasningsevne har vært stor. Skritt for skritt har vi funnet oss i kostforandringen og boligforholdene. Tilpasningsevnen har vært et stort aktivum for oss i så henseende. Den har hjulpet oss til å trekke på skuldrene og ta vanskelighetene som de har kommet.

Ikke bare har vi tilpasset oss til disse forhold, men også andre forhold som vi aldri ville ha drømt om å komme oppi. At vi skulle bli rettsløse i vårt eget samfund, at vi skulle jages ut av våre hjem, sitte i konsentrasjonsleir og mines og plages av en grønn, anmassende bande, assistert av enkelte av våre egne landsmenn, ville for fire års siden ha stått for oss som like hårreisende som uannsynlig. Men også overfor disse forhold har tilpasningsevnen stjernet våre øyne og svekket vår forestillingsevne. Uten tilpasningsevne ville vi ikke holdt ut fire års okkupasjon.

Men nettopp denne evnen kan være farlig. Det er den som gjør et fritt dyr til et trekkdyr og et fritt menneske til en slave. Derfor må vi sensurere den - like meget med følelsene som med klar intelligens - med vårt mål for øye: fritt land. Ordet tilpasning i denne forbindelse har alltid støtt oss, og vi har tatt i bruk ett som passer vår selvfølelse bedre - forsiktighet. Forsiktighet i disse tider er riktig. Husk frihetssenderens ord: Vi må være listige som slanger og enfoldige som duer. Vi må ikke bega dumheter og ta unødige chancer. Men vi må heller ikke benytte forsiktigheten - denne dagens leve-regel - på gale steder. Vi må ikke kue vårtross og motvilje med forsiktighetsregler for å unngå personlige ubehageligheter der det gjelder en stor sak.

Nå om dagen innkalles alle eldre til arbeidsinnsats og de yngre årsklasser til AT. Vi er for lengst klar over hensikten - mobilisering og avlastning av den hårdt belastede tyske industri. Vi må ikke lenger smi våre egne lenker. AT og arbeidsinnsatsen må saboteres. Denne fronten må ingen bryte av personlige forsiktighensyn. Mot ikke opp selv om du regner med å bli fritatt på legeattest. Råd ikke din sønn til "å vente og se tiden an". Sett et eksempel for de unge og hjelp dem som blir stilt i van-

skeligheter. Ved et samlet nei blir all ting lettere.

Det er vår årdelige integritet som står på spill og vi har allerede tilpasset oss for meget.

NYTT FRA NORGE

Oslø 25/4: Omtrent 450 Grini-fanger er i den senere tid overført til forskjellige tyske flyplasser, der de må overta det arbeide som tidligere ble utført av russiske krigsfanger. Vel 150 av de norske fangene arbeider på Fornebu. De ligger i de brakkene som russerne før brukte. 300 er sendt til Bardufoss flyplass i Troms. Blant disse er pastor Olaf Årvold fra Tysnes i Bjergvin bispedømme. Flere kjente nordmenn antas å være med.

En tidligere danserinne på den Nasjonale Scene i Bergen, kjent under navnet Polly, er funnet død av knivstikk. Hun ernærte seg av prostitusjon og har ved siden av gitt tyskerne verdifulle opplysninger om hjemmefronten.

Det britiske luftangrep på Tirpitz i Altafjord i påsken, kostet 80 tyske marinesoldater og offiserer livet. 900 ble såret, av dem 300 hårdt såret. Det er en utpreget nederlagsstemning ombord.

Det meldes fra Trøndelag at tyskerne er misnøyd med det dårlige resultatet av tømmerhogsten. Skogeiere som kan oppvise svært liten hogst risikerer heretter fengselsstraff for "sabotasje". I Snåsa har ti skogeiere fått beskjed om en viss tidsfrist å klarlegge årsakene til det dårlige resultatet.

DE VIKTIGSTE NYHETER FRA LONDON MANDAG:

Britiske bombefly angrep i natt et viktig sentrum for tyske nattjagere i nærheten av Brussel. Mineleggingen fortsatte. Mosquitoer bombet igjen Mannheim. 6 fly savnes fra nattangrepet. Noen få tyske fly fløy inn over øst- og vestkysten av England. Døden var liten. 5 fly ble skutt ned. - Amerikanske Liberator-fly og flygende festninger eskortert av langdistansejagere angrep i dag Friedrichshafen og München. - I en britisk-amerikansk erklæring ved slutten av den uke som satte rekord i bombelast, heter det at Tysklands langsigtede plan for forsvaret av das Reich er smadret. I de 3 siste mnd. er det ødelagt flere tysk enmotors jagerfly enn Tyskland har kunnet bygge. Erstatningene er sunket under farepunktet, heter det til slutt i erklæringen.

Den første demokratiske regjering på 21 år i Italia trer sammen i dag.

Russerne fortsetter sine angrep mot Stanisla-vov. Den 9. og 10. tyske panserdivisjon er flyttet fra vestfronten til østfronten. Det er mang på romenske alpejegere ved Karpater-fronten.

Vestfronten. De allierte fortsætter sin fly offensiv døgnet rundt mot trafikksentrene på kontinentet fra vest, syd og øst. Jernbaneforbindelsen mellom Paris og Berlin er lamslått og det hersker alminnelig trafikkaos. Imorges angrep 250 amerikanske fly mål langt inne i Øst-Frankrike. Blant ølone var Metz i Lorraine og Chambly, 50 km N for Paris. Inatt angrep en stor styrke britiske bombefly mål i Karlsruhe og München. I dagslys igår angrep 750 amerikanske bombefly, eskortert av 1000 jagere, mål i Tyskland. Det ble anrettet stor skade på mål i Friedrichshafen og München. 103 tyske jagere ble skutt ned på bekostning av 28 allierte bombefly og 17 jagere. Andre angrep i dagslys igår gjaldt mål i Belgia og Nord-Frankrike. Dessuten ble det foretatt mineutlegging i Østersjøen. Som følge av mineutleggingen er 30 handelsskip, vesentlig svenske, låst fast. Fra Sverige meldes at det vil ta lengere tid enn vanlig å få rensket kystfarvannene, da det er brukt miner av en ny type.

Middelhavsområdet. Flere tyske og ungarske skip har i de siste dager gått på miner i Donau. Minene er av den magnetiske og den akustiske type. Transporten på elva er fullstendig lammet. Fly fra Middelhavsområdet har oppnådd nye glimrende resultater under sine aksjoner mot Balkan. Flere hundre amerikanske fly har igjen angrepet Bucuresti og Ploesti i Romania. I Ploesti kunne man iakttakke branner på opptil 2000 meters høyde. I Bucuresti ble 200 jernbanevogner ødelagt. 80 tyske jagere gikk opp, 27 av dem ble skutt ned. - I Italia var flyangrepene igår vesentlig rettet mot jernbanekommunikasjoner og forbindelseslinjer. Det ble foretatt 2000 utfall. Over Italia ble 29 tyske fly skutt ned. De alliertes tap var 14 fly. Mindre flystyrker har dessuten angrepet Ikarus-flyfabrikkene i Beograd. Andre fly hadde oppmerksomheten rettet mot fartøyer utenfor Livorno og den jugoslaviske kyst. - Begens kommunique fra Titos hovedkvarter meldes at friskarene har avsperrt 2 tog med tropper og krigsmateriell Voj Vodina på grensen mellom Romania og Ungarn. I Montenegro er tyske tropper tsjetnik-styrker (quislinger) påført nederlag. I Bosnia og Slovenia raser det heftige kamper. Friskarene holder fremdeles stand i Toblika-gruvene i Makedonia og har slått tilbake angrep med tap for fienden.

Østfronten. Times' moskvakorrespondent uttaler at man må gå langt tilbake i tiden for å finne en slik stillstand som for øyeblikket hersker på Østfronten. Meget tyder imidlertid på at det bare er stille før stormen. Fra frontavsnittene i N og S foreligger rapporter om store troppekonsentrasjoner og offensivforberedelser. De siste russiske luftangrepene mot krigsviktige mål i Balticum gir inntrykk av at man kan vente en ny storoffensiv mot Østersjøen. Andre rapporter peker på

konsentrasjon av tropper og materiell på Lwow-fronten V for Seret-elva, ved Karpaterne og ved nedre Dnestr. Hvor slaget kommer til å falle er umulig å si, men meget tyder på en alminnelig russisk vår- og sommeroffensiv.

Det russiske kommunique: Tyskerne angriper ved Dubno og Stanialavov Ø for Lwow. De erobret igår 2 landsbyer i Dubno-distriktet, men ble tvunget til å oppgi dem igjen etter russiske motangrep. Tyskerne hadde 400 falne og mistet 12 tanks. - Igårnatt bombet russerne tyske militærtog på jernbanestasjonen i Lwow. Det oppsto mange branner. - Russiske fly har dessuten sunket 7 transportskip med tropper som forsøkte å unnsnippe fra Sevastopol; 3 eskorteskip, 1 motortorpedobåt og en rekke hurtiggående landingsfartøyer ble også sendt til bunds. 14 tyske fly på en flyplass er ødelagt ved et russisk angrep. Av disse var 5 tre-motors Junker-fly, beregnet på evakuering. Andre tyske fly ble skutt ned i luften.

Det fjerne Øster. Det hollandske flagg vaier atter over Hollandia på New Guinea, som er gjenerobret av de allierte under offensiven på det NØ New Guinea. Ifølge offisielle meldinger har de allierte god framgang. De har erobret 3 øyer utenfor Hollandia og står 80 km fra flyplassen i nærheten av byen. McArthur har telegrafisk lykkeskrevet Nederlands statsminister i anledning befrielsen av det første nederlandske territorium i Østen. - I Burma har den britiske garnison, som holder Kohima, fått unnsetning. Nye infanteristyrker er dessuten sluppet ned fra fly til forsterkning av de tropper som major Windgager leder bak japanernes linjer.

Frankrike. Det har vært skarpe sammenstøt mellom McKeanes friskarer og Vichy-tropper i Ains og i Jura-fjellene. For 2 dager siden ble det endelig kjempet. Vichy-troppene hadde uforholdsmessige høye tap: 500 drepte og 700 sårede, mens friskarene mistet 38 menn.

Sverige. Det svenske svar på den britiske note om å gjøre slutt på eksporten av kuldelager til Tyskland, er mottatt i London. Daily Telegraph oppgir at svaret er et avslag. - Flere tusen karter er oppdaget i postforsendelsen til Norge, det er mindre enn 14 dager siden forrige funn. Denne gang gjaldt det militærkarter i stor målestokk, ikke bare over Sverige, men over hele Skandinavia. I den anledning vil for fremtiden svenske postfolk betjene postvognene mellom Sverige og Norge.

Danmark. All persontrafikk mellom Sverige og Danmark er plutselig stoppet av tyskerne uten motivering. Telefonforbindelsen mellom Stockholm og København er kun åpen for offisielle samtaler. Likeledes er flytrafikken stoppet. Man antar at disse plutselige forholdsregler har sin grunn i redselen for invasjon. - Dr. Best i den tyske siv. administrasjon i Danmark har sammenkalt samtlige sjefsredaktører i København for ved trusler å påvirke dem til å ta avstand fra alle sabotasjehandlingar og attentater. - Den britiske regjering har utstedt forbud mot å forlate Storbritannia fra og med midnatt.